సాక్షి
ఆదిలాబాద్
గురువారం । 13 । మార్చి । 2025

'సహజ' హోలీ.. సంతోషాల కేళి

ఆదివాసీలు హోలీ పండుగను ప్రత్యేకంగా జరుపుకుంటారు. మోదుగుపూలతో తయారు చేసిన రంగులనే వినియోగించడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. 8లో▸

రంజాన్ వేళలు

ఇఫ్తార్	సహర్
గురువారం : 6:21	శుక్రవారం : 5:09

వాతావరణం

గరిష్టం/కనిష్టం 39.0/24.0

వాతావరణం పొడిగా ఉంటుంది. మధ్యాహ్నం ఎండతీవ్రత పెరగనుంది. ఉక్కపోత ప్రభావం కనిపిస్తుంది.

న్యూస్‌రీల్

విధుల్లో అప్రమత్తంగా ఉండాలి

• ఎస్పీ అఖిల్ మహాజన్

రికార్డులు పరిశీలిస్తున్న ఎస్పీ

ఆదిలాబాద్‌టౌన్: విధి నిర్వహణలో ప్రతి ఒక్కరూ అప్రమత్తంగా ఉండాలని ఎస్పీ అఖిల్ మహాజన్ అన్నారు. జైనథ్ పోలీస్ స్టేషన్‌ను బుధవారం తనిఖీ చేశారు. స్టేషన్ పరిధిలో వచ్చే గ్రామాలు, మహారాష్ట్ర సరిహద్దుతో ఉన్న స్టేషన్ల వివరాలు, నమోదవుతున్న కేసుల వివరాలపై ఆరా తీశారు. స్టేషన్ ఆవరణలో మొక్క నాటారు. అనంతరం మాట్లాడారు. సరిహద్దులో మహారాష్ట్ర ఉన్నందున ఎలాంటి అసాంఘిక కార్యకలాపాలకు తావివ్వకుండా నిరంతరం అప్రమత్తంగా ఉంటూ విధులు నిర్వహించాలన్నారు. అనంతరం జైనథ్ లక్ష్మీనారాయణ స్వామి ఆలయాన్ని సందర్శించారు. కాగా పిప్పర్‌వాడ టోల్ ప్లాజా, పెన్‌గంగ సరిహద్దుతో పాటు భోరజ్ చెక్ పోస్ట్‌లను ఎస్పీ పరిశీలించారు. ఆయన వెంట డీఎస్పీ ఎల్.జీవన్‌రెడ్డి, సీఐ సాయినాథ్, ఎస్సై పురుషోత్తం, సిబ్బంది ఉన్నారు.

కలెక్టరేట్ ఎదుట ఎమ్మార్పీఎస్ దీక్ష

కైలాస్‌నగర్: ఎస్సీ వర్గీకరణ చట్టం చేయకుండా ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయడం సరికాదని ఎమ్మార్పీఎస్ నాయకులు ఆరోపించారు. మాదిగలకు అన్యాయం చేసే చర్యలు మానుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఆ సంఘం ఆధ్వర్యంలో బుధవారం కలెక్టరేట్ ఎదుట నిరసన దీక్ష చేపట్టారు. గ్రూప్–1, గ్రూప్–2, గ్రూప్–3 తదితర పోటీ పరీక్షల ఫలితాలను విడుదల చేస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాదిగ, మాదిగ ఉపకులాల నిరుద్యోగులకు అన్యాయం చేస్తుందని మండిపడ్డారు. కార్యక్రమంలో ఎమ్మార్పీఎస్ నాయకులు, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రైవేటుకు దీటుగా బోధన

మాట్లాడుతున్న డీఈవో ప్రణీత

ఆదిలాబాద్‌టౌన్: ప్రైవేటు పాఠశాలలకు దీటుగా సర్కారు బడుల్లో విద్యాబోధన సాగుతుందని డీఈవో ప్రణీత అన్నారు. సాత్నాల మండలం జామిని ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలో బుధవారం నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ఆమె మాట్లాడారు. విద్యార్థుల చదువు కోసం గ్రామస్తులు రూ.60వేల విలువైన టీవీని అందించడం అభినందనీయమని కొనియాడారు. మారుతున్న కాలానికి అనుకూలంగా డిజిటల్ తరగతులు దోహదపడతాయన్నారు. కార్యక్రమంలో ఎంఈవో గంగుల శ్రీనివాస్, ప్రధానోపాధ్యాయుడు శరత్ యాదవ్, ఎస్ఎంసీ చైర్మన్ దేవ్ బాయ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

'అక్రమ అరెస్టులపై తిరుగుబాటు తప్పదు'

నినాదాలు చేస్తున్న నాయకులు

ఆదిలాబాద్‌రూరల్: ఆదివాసీల అక్రమ అరెస్టులపై తిరుగుబాటు తప్పదని ఆదివాసీ హక్కుల పోరాట సమితి (తుడుందెబ్బ) రాష్ట్ర కో కన్వీనర్ గోడం గణేశ్ హెచ్చరించారు. మావల మండలం బట్టిసావర్‌గాం శివారు లో గల కుమురంభీం గూడలో బుధవారం ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. కుమురంభీం జిల్లా వాంకిడి మండలం రింగారిట్ గ్రామంలో వారం క్రితం గ్రామ పటేల్ కోవ జంగు, కోవ రాములను చెట్లు నరికారనే నేపంతో అక్రమంగా అరెస్ట్ చేశారని విమర్శించారు. వారిని వెంటనే విడుదల చేయడంతో పాటు అక్రమ కేసులు ఎత్తివేయాలన్నారు. అలాగే టైగర్ జోన్ పేరుతో ఆదివాసీ గ్రామాలను తరలించే కుట్రలను ఆపాలని, లేకుంటే ఆందోళనలు ఉధృతం చేస్తామని హెచ్చరించారు. ఇందులో తుడుందెబ్బ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి మనోజ్, మహిళా సంఘం జిల్లా అధ్యక్షురాలు రేణుక, ఉపాధ్యక్షురాలు ఇందిరా, డివిజన్ అధ్యక్షురాలు లలిత, నాయకులు నాగోరావ్, ఆనంద్‌రావ్, పార్వతిబాయి, తదితరులున్నారు.

అలర్ట్..అలర్ట్

ఇక్కడ కనిపిస్తున్న రైతు ఎడపు రవీందర్. తాంసి మండలం పొన్నారి. గ్రామ శివారులో మూడున్నర ఎకరాలు రూ.70వేలకు కౌలుకు తీసుకుని ఈ యాసంగిలో పలు పంటలు సాగు చేస్తున్నాడు. ఇప్పటికే గోధుమ చేతికొచ్చింది. జొన్నకు మాత్రం నీళ్లందించాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. అయితే భూగర్భ జలాలు అడుగంటి 15 రోజుల క్రితం బోరు ఎండిపోయింది. దీంతో పక్క చేను రైతు బోరు నుంచి నీటిని అందించాల్సి వస్తోందని ఈ రైతు చెబుతున్నాడు.

బజార్‌హత్నూర్ మండలంలో రబీ సాగు 15వేల ఎకరాలు ఉంటుంది. ఇందులో 80 శాతం వరకు బోరుబావులు, 20 శాతం చెరువులు, వాగుల ద్వారా నీటిని అందిస్తున్నారు. అయితే ఫిబ్రవరిలోనే భూగర్భజలాలు అడుగంటడంతో మొక్కజొన్న, జొన్న, శనగ, గోధుమ పంటలు పూత, కాత దశలో ఎండిపోయే పరిస్థితి కనిపిస్తుంది. మండలంలో పంటల సాగుకు ప్రధానమైన కడెం వాగు కూడా ఎండిపోవడంతో రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

ఎండిపోతున్న జొన్న పంట

ఇచ్చోడలోని సుభాష్‌నగర్‌కు చెందిన లక్ష్మి ఇంట్లో బోరుబావిలో నీళ్లు రాకపోవడంతో ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఒకసారి బోరు ఆన్ చేస్తే రెండు మూడు బిందెల నీళ్లు మాత్రమే వస్తున్నాయి. కొద్దిసేపటి తర్వాత ఆన్ చేస్తే మళ్లీ అదే పరిస్థితి. ఒక్క ఈ ఇంట్లోనే కాదు.. ఇచ్చోడలోని పలు కాలనీల్లో ఇదే పరిస్థితి.

నార్నూర్ మండలం చోర్‌గావ్ గ్రామంలోని బావిలో అడుగంటిన నీరు

జిల్లాలో భూగర్భ జలాల పరిస్థితి.. (భూ ఉపరితలం నుంచి లోతులో..)
ఫిబ్రవరి 2024 : 7.40 మీటర్లు
ఫిబ్రవరి 2025 : 8.54 మీటర్లు

- పడిపోతున్న భూగర్భ జలాలు
- గతేడాదితో పోలిస్తే మరింత లోతులోకి..
- మొదలైన సాగు, తాగునీటి ఇక్కట్లు
- తీవ్రరూపం దాల్చుతున్న పరిస్థితులు

సాక్షి,ఆదిలాబాద్: అలర్ట్.. అలర్ట్. ఈఏడాది భూగర్భ జలాలు గణనీయంగా పడిపోతుండడంతో పరిస్థితి తీవ్రమయ్యేటట్లు కనిపిస్తోంది. జిల్లాలో గతేడాదితో పోలిస్తే ఈ సారి భూగర్భ జలాలు 1.14 మీటర్లు అధికంగా లోతుకు పడిపోయాయి. ఫిబ్రవరి చివరిలో భూగర్భ జల శాఖ జిల్లాలో పరిస్థితిపై సేకరించినప్పటి నివేదిక. ప్రస్తుతం పరిస్థితి మరింత తీవ్రరూపం దాల్చుతుంది. ముఖ్యంగా ఇచ్చోడలో పరిస్థితి దారుణంగా మారింది. భూగర్భ జలాలు ఏకంగా 28.85 మీటర్ల లోతుకు పడిపోయాయి. గతేడాది ఫిబ్రవరిలో కేవలం 9.05 మీటర్లలోనే నీటి లభ్యత ఉండగా, ఈసారి తీవ్రంగా పడిపోవడంతో ఇప్పటికే పలు కాలనీల్లో నీటి సమస్య జఠిలమైంది. గాదిగూడలోనూ 18.60 మీటర్ల లోతుకు చేరుకుంది. గతేడాది ఫిబ్రవరిలో ఇక్కడ కూడా 9.45 మీటర్లలోనే లభ్యత ఉండగా, ఈసారి పరిస్థితి తీవ్రంగా కనిపిస్తుంది. మరికొన్ని మండలాల్లోనూ ఇదే పరిస్థితి ఉంది. దీంతో రానున్న రోజుల్లో తాగు, సాగునీటికి ఇబ్బందులు తప్పని పరిస్థితి.

ఇక్కట్లు..

జిల్లాలో భూగర్భ జలాలు గణనీయంగా పడిపోతుండడంతో ప్రస్తుతం కొన్ని గ్రామాల్లో ఇక్కట్లు కనిపిస్తున్నాయి. వేసవి ఎండలు ముదిరిన తర్వాత పరిస్థితి మరింత తీవ్రమయ్యే అవకాశాలు ఉన్నాయి. యాసంగిలో జొన్న, మొక్కజొన్న, గోధుమ, నువ్వులు, వేరుశనగ, కూరగాయలు వంటి పంటలను సాగు చేస్తున్న రైతులు ప్రస్తుతం నీళ్లందించేందుకు తంటాలు పడుతున్నారు. తాంసిలో ఈ ఏడాది పలుచోట్ల బోర్లు ఎండిపోవడంతో రైతులకు దిక్కుతోచడం లేదు. మరింత లోతుకు తవ్విస్తున్నారు.

నీటిని వృథా చేయవద్దు..

జిల్లాలో గతేడాదితో పోల్చితే ఈసారి భూగర్భజలాలు అధికంగా పడిపోయాయి. ఈ నేపథ్యంలో ప్రతి ఒక్కరూ భూగర్భ జలాల రక్షణకు ప్రాధాన్యత నివ్వాలి. నీటిని వృథా చేయవద్దు. ఇళ్ల, చేల వద్ద ఇంకుడుగుంతలు నిర్మించుకోవాలి. జలాలను రీచార్జ్ చేసే పద్ధతులను పాటించాలి. ఏప్రిల్, మే మాసాల్లో భూగర్భ జలాలు మరింత పడిపోయే పరిస్థితి ఉంది.

– శ్రీవల్లి, జిల్లా భూగర్భజల శాఖ అధికారి

ఇంకుడుగుంతలు నిర్మించుకోవాలి

• కలెక్టర్ రాజర్షి షా

రైతుతో మాట్లాడుతున్న కలెక్టర్ రాజర్షి షా

తాంసి: వేసవిలో సాగునీటి ఎద్దడిని నివారించేందుకు రైతులు వ్యవసాయ బోరుబావుల వద్ద ఇంకుడు గుంతలు నిర్మించుకోవాలని కలెక్టర్ రాజర్షి షా సూచించారు. మండలంలో భూగర్భజలాలు అడుగంటి యాసంగిలో సాగుచేసిన పలు పంటలు నీరందక ఎండిపోతున్నట్లు వ్యవసాయ అధికారులు కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. ఈ మేరకు కలెక్టర్ బుధవారం అధికారులతో కలిసి క్షేత్రస్థాయిలో పంటలను పరిశీలించారు. తొలుత మండల కేంద్రంలోని సబ్‌స్టేషన్‌కు వెళ్లి విద్యుత్ సరఫరా వివరాలను ఎస్ఈ, డీఈలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. కరెంట్ సరఫరాలో సమస్య తలెత్తకుండా చూడాలని అధికారులను ఆదేశించారు. అనంతరం హస్నాపూర్ శివారు మత్తడివాగు సమీపంలో ఎండిపోతున్న జొన్న పంటను పరిశీలించారు. రైతు రవికిరణ్‌తో మాట్లాడి వివరాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. అలాగే పలువురు రైతులతో మాట్లాడి వారి సమస్యలపై ఆరా తీశారు. మత్తడివాగు కుడికాలువ పూర్తయినా తమ పంటలకు మాత్రం సాగునీరు అందడం లేదని రైతులు పేర్కొన్నారు. వెంటనే ఈఈ విఠల్‌తో ఫోన్‌లో మాట్లాడి సాగు నీరు అందేలా చర్యలు చేపట్టాలని కలెక్టర్ ఆదేశించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ, ప్రతీ రైతు బోరుబావి వద్ద ఇంకుడుగుంత నిర్మించుకోవాలన్నారు. ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా వాటి నిర్మాణానికి చర్యలు చేపట్టాలని అధికారులను ఆదేశించారు. ఆయన వెంట జిల్లా వ్యవసాయాధికారి శ్రీధర్ స్వామి, విద్యుత్ శాఖ ఎస్ఈ జేఆర్ చౌహాన్, డీఈ హరికృష్ణ, ఏడీ శ్రావణ్, ఎంపీడీవో మోహన్‌రెడ్డి, తహసీల్దార్ లక్ష్మి, ఏవో రవీందర్, ఏఈవోలు శివ, నిఖిత, రైతులు ఉన్నారు.

గ్రామాల్లో నీటి ఎద్దడి లేకుండా చర్యలు

ఆదిలాబాద్‌టౌన్(జైనథ్): గ్రామాల్లో నీటి ఎద్దడి తలెత్తకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని కలెక్టర్ రాజర్షిషా అన్నారు. సాత్నాల మండలంలోని అడ్డగుట్ట గ్రామ పరిధిలోని మిషన్ భగీరథ పంప్‌హౌస్‌ను బుధవారం పరిశీలించారు. గిరి గ్రామాల్లో నీటి సమస్య తలెత్తకుండా చర్యలు చేపట్టాలన్నారు.అనంతరం మండలపంచాయతీ అధికారుల సంఘం డైరీని ఆవిష్కరించారు. ఇందులో డివిజనల్ పంచాయతీ అధికారి ఫణిందర్‌రావు, కార్యదర్శులు పాల్గొన్నారు.

భర్తీ ఎప్పుడో..?

- అంగన్‌వాడీ నోటిఫికేషన్ కోసం నిరుద్యోగుల నిరీక్షణ
- జిల్లాలో 129 టీచర్, 523 ఆయా పోస్టులు ఖాళీ

జిల్లాలో..
అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు 1,256
పనిచేస్తున్న టీచర్లు 1,127
టీచర్ పోస్టు ఖాళీలు 129
పనిచేస్తున్న ఆయాలు 733
ఆయా పోస్టు ఖాళీలు 523

అంగన్‌వాడీ కేంద్రంలో చిన్నారులు (ఫైల్)

ఆదిలాబాద్‌టౌన్: అంగన్‌వాడీ పోస్టుల భర్తీకి మోక్షం లభించడం లేదు. ఏళ్లుగా ఖాళీగా ఉండడంతో లబ్ధిదారులకు పూర్తిస్థాయిలో పౌష్టికాహారం అందడం లేదు. అంగన్‌వాడీ టీచర్, ఆయా పోస్టుల నోటిఫికేషన్ కోసం నిరుద్యోగ మహిళలు ఎదురుచూస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఇటీవల ఖాళీల భర్తీ ప్రక్రియ చేపడతామని ప్రకటించడంతో వారంతా నిరీక్షిస్తున్నారు. దీనికితోడు ఇటీవల జిల్లాలో 65 ఏళ్లు పైబడిన అంగన్‌వాడీ టీచర్లు, ఆయాలు ఉద్యోగ విరమణ పొందడంతో మరిన్ని ఖాళీలు ఏర్పడ్డాయి. ఆయాలు ఉన్న చోట టీచర్లు లేరు. మరికొన్ని చోట్ల ఆయాలు లేకపోవడంతో చిన్నారులు, గర్భిణులు, బాలింతలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇదిలా ఉండగా రెండు, మూడు నెలల క్రితం కొంత మంది అంగన్‌వాడీ ఆయాలకు పదోన్నతి కల్పించారు. మిగతా వారి జాబితాను సిద్ధం చేసినప్పటికీ ఈ ప్రక్రియ ముందుకు సాగడం లేదు. ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల కోడ్ ఉండడంతో పదోన్నతులు కల్పించలేదని చెబుతున్నారు. ఆయాల పదోన్నతులు, బదిలీ ప్రక్రియ తర్వాతే పోస్టుల భర్తీకి మోక్షం లభిస్తుందని ఆ శాఖాధికారులు చెబుతున్నారు.

ఖాళీలతో తంటాలు..

జిల్లాలో ఐదు ఐసీడీఎస్ ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. జైనథ్, నార్నూర్, ఉట్నూర్, బోథ్, ఆదిలాబాద్ అర్బన్‌లో ఉండగా వీటి పరిధిలో 1256 అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు ఉన్నాయి. ఇందులో 129 టీచర్ పోస్టులు, 523 ఆయా పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. చాలా కేంద్రాల్లో టీచర్లు, ఆయాలు లేకుండానే కేంద్రాలను నడుపుతున్నారు. ఆయాలు లేకపోవడంతో పిల్లలను ఇంటి నుంచి తీసుకురావడం, కేంద్రంలో వంట చేయడం తదితర సమస్యలు ఏర్పడుతున్నాయి. టీచర్లు లేకపోవడంతో విద్యాబోధన సాగడం లేదు. కొన్ని కేంద్రాల్లో పౌష్టికాహారం అందించి ఇంటికి పంపుతున్నారు. పిల్లల ఎత్తు, బరువు కొలతలు తదితర వివరాలు తీసుకోవడం ఇబ్బందిగా మారింది.

ఏడుగురికే పదోన్నతి.. మిగతా వారి సంగతేంటి?

జిల్లాలో ఇటీవల 65 ఏళ్లపైబడిన 50 మంది అంగన్‌వాడీ టీచర్లు, 146 మంది ఆయాలు ఉద్యోగ విరమణ పొందారు. దీంతో మరిన్ని ఖాళీలు ఏర్పడ్డాయి. అర్హతలు గల ఆయాలకు పదోన్నతులు కల్పించాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. అయితే ఐసీడీఎస్ అధికారులు ఆదరాబాదరగా కొంత మందికే పదోన్నతులు కల్పించి మిగతా అర్హులైన వారిని విస్మరించారు. కేవలం ఏడుగురికి పదోన్నతి కల్పించారు. మరోపది మందికి పైగా అర్హత గల ఆయాలు దరఖాస్తులు చేసుకున్నారు. రేపుమాపు అంటూ కాలం వెళ్లదీస్తున్నారే తప్పా ప్రక్రియ ముందుకు సాగడం లేదు. వీరి పదోన్నతులు జరిగితే ఖాళీగా ఉన్న అంగన్‌వాడీ టీచర్లు, ఆయా పోస్టుల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ విడుదలయ్యే అవకాశం ఉంది.

ప్రభుత్వం నుంచి ఆదేశాలు రాలేదు..

అంగన్‌వాడీ పోస్టుల భర్తీకి సంబంధించి ప్రభుత్వం నుంచి ఆదేశాలు రాలేదు. సర్కారు ఆదేశాల మేరకు చర్యలు చేపడతాం. ప్రస్తుతం టీచర్ల పదోన్నతి ప్రక్రియ జరగాల్సి ఉంది. రోస్టర్ ప్రక్రియ తయారు చేయాలి. ఇదివరకు బదిలీ అయిన టీచర్ల స్థానంలో అర్హత గల ఏడుగురు ఆయాలకు పదోన్నతి కల్పించాం. మిగతా వారి నుంచి దరఖాస్తులు స్వీకరించాం. త్వరలో వారికి పదోన్నతి ప్రక్రియ పూర్తి చేస్తాం. ప్రస్తుతం జిల్లాలో 129 అంగన్‌వాడీ టీచర్లు, 523 ఆయా పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. లబ్ధిదారులకు ఇబ్బందులు కలగకుండా చర్యలు చేపడుతున్నాం.

– మిల్కా, ఐసీడీఎస్ ఇన్‌చార్జి పీడీ

ముదురుతున్న ఎండలు

- అప్పుడే భానుడి భగభగలు
- పెరుగుతున్న పగటి ఉష్ణోగ్రతలు
- మొదలైన ఉక్కపోత ఇక్కట్లు
- దాహంతో అల్లాడుతున్న మూగజీవాలు

జిల్లాలో ఆరు రోజులుగా నమోదైన ఉష్ణోగ్రతల వివరాలు (డిగ్రీ సెల్సియస్‌లో)

తేది	కనిష్ట	గరిష్ట
7న	11.7	34.8
8న	13.2	36.3
9న	15.7	38.3
10న	20.7	38.0
11న	20.7	37.8
12న	39.9	19.2

మధ్యాహ్న సమయంలో ఎండ కారణంగా నిర్మానుష్యంగా బస్టాండ్ రహదారి

ముఖానికి రక్షణ దుస్తులు ధరించి వెళ్తూ..

ఆదిలాబాద్‌టౌన్: జిల్లాలో ఎండలు ముదురుతున్నాయి. మార్చిలోనే భానుడు తన ప్రతాపం చూపుతున్నాడు. ఉక్కపోత షురూ కావడంతో జనం ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఉదయం 11 దాటిందంటే ఎండ తీవ్రత తట్టుకోలేక పోతున్నారు. పగటి ఉష్ణోగ్రతలు రోజురోజుకు పెరుగుతున్నాయి. ప్రస్తుతం జిల్లాలో 40 డిగ్రీల సెల్సియస్‌కు చేరువైంది. బేలలో బుధవారం 39.9 డిగ్రీలుగా నమోదైంది. ఈ ఏడాది ఎండలు మండే అవకాశం ఉందని వాతావరణ శాఖ అధికారులు చెబుతున్నారు. ఎండల తీవ్రత దృష్ట్యా అప్రమత్తంగా ఉండాలని వైద్యులు సూచిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం మధ్యాహ్న సమయంలో ఎండ తీవ్రత పెరగడంతో జిల్లా కేంద్రంలోని ప్రధాన కూడళ్లు నిర్మానుష్యంగా మారుతున్నాయి. నిత్యం కిటకిటలాడే బస్టాండ్, రైల్వేస్టేషన్, తెలంగాణచౌక్, అంబేడ్కర్,గాంధీచౌక్ ప్రాంతాలు బోసి పోయి దర్శనమిస్తున్నాయి. చిరువ్యాపారులు, ఉపాధిహామీకూలీలు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు.

కూలర్లకు అతుక్కుపోయి..

ఎండ వేడిమి తట్టుకోలేక జనం ఇళ్లకే పరిమితమవుతున్నారు. కూలర్లు, ఏసీలకు అతుక్కుపోతున్నారు. మధ్యాహ్న సమయంలో ఇంటినుంచి బయటకు వెళ్లేందుకు జంకుతున్నారు. ఎండవేడిమి తట్టుకునేందుకు వ్యాపారులు, ఇతర పనులకు వెళ్లేవారు శీతలపానియాలు, కొబ్బరి బోండాలు తాగుతూ ఉపశమనం పొందుతున్నారు. మరోవైపు దాహార్తితో మూగజీవాలు అల్లాడుతున్నాయి.

వడదెబ్బతో అప్రమత్తం..

జిల్లాలో ఎండ తీవ్రత పెరుగుతున్న దృష్ట్యా వడదెబ్బకు గురయ్యే ప్రమాదం ఉందని వైద్య నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. ఎండలో పనిచేసే వారు, తిరిగే వారు త్వరగా వడదెబ్బకు గురయ్యే అవకాశాలు ఉంటాయని పేర్కొంటున్నారు. గొడుగు, ఇతర రక్షణ కవచాలు ధరించాలని సూచిస్తున్నారు. కళ్లు తిరగడం, తీవ్రమైన తలనొప్పి, గుండె దడ, చెమట ఎక్కువగా రావడం, ఫిట్స్ తదితర లక్షణాలు బయట పడతాయని చెబుతున్నారు. శరీరంలో ప్రొటీన్ స్థాయి తగ్గిపోయి అవయవాలు పనిచేయడం ఆగిపోతాయని పేర్కొంటున్నారు. శరీర ఉష్ణోగ్రతలు మామూలు స్థితిలో ఉండేలా చూసుకోవాలని చెబుతున్నారు. వృద్ధులు, చిన్నారులకు వేడిగాలి తగిలినా వడదెబ్బకు గురయ్యే ప్రమాదం లేకపోలేదని వివరిస్తున్నారు.

జాగ్రత్తలు పాటించాలి

ఎండల తీవ్రత పెరుగుతున్న క్రమంలో ప్రజలు జాగ్రత్తలు పాటించాలి. అత్యవసరమైతే తప్ప ఇంటి నుంచి బయటకు వెళ్లకూడదు. చిన్నారులు, గర్భిణులు, బాలింతలు ఎండ బారిన పడకుండా చూడాలి. వదులైన కాటన్ దుస్తులు ధరించాలి. రోజుకు కనీసం 5 లీటర్ల నీటిని తాగడం మంచిది. ఓఆర్ఎస్ ప్యాకెట్లు అందుబాటులో ఉంచుకోవాలి. పండ్ల రసాలు, కొబ్బరి నీళ్లు తాగడం శ్రేయస్కరం.

– డాక్టర్ రమ, గైనకాలజిస్ట్

17 నుంచి కుష్ఠు గుర్తింపు సర్వే

ఆదిలాబాద్‌టౌన్: ఈనెల 17 నుంచి జిల్లాలో నిర్వహించే కుష్ఠు గుర్తింపు సర్వేను పకడ్బందీగా నిర్వహించాలని డీఎంహెచ్‌వో నరేందర్ రాథోడ్ అన్నారు. డీఎంహెచ్‌వో సమావేశ మందిరంలో ఎల్‌సీడీసీ సర్వేపై బుధవారం సమీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ, ఆశ కార్యకర్తలు ఈనెల 17 నుంచి 30వరకు తమకు కేటాయించిన ఇళ్లను సందర్శించి కుష్ఠు అనుమానితులను గుర్తించాలన్నారు. సమావేశంలో జిల్లా కుష్ఠు నివారణ అధికారి గజానంద్, టీబీ నియంత్రణ అధికారి సుమలత, డీపీఎంవోలు రమేశ్, వామన్‌రావు, వైద్యాధికారులు, లెప్రసీ నోడల్ పర్సన్లు, సూపర్‌వైజర్లు పాల్గొన్నారు.

శిబిరం పరిశీలన

ఆదిలాబాద్‌రూరల్: మండలంలోని అంకోలి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం పరిధిలో గల బంగారుగూడలో బుధవారం నిర్వహించిన వ్యాధి నిరోధక టీకాల శిబిరాన్ని డీఎంహెచ్‌వో నరేందర్ రాథోడ్ పరిశీలించారు.

మాట్లాడుతున్న డీఎంహెచ్‌వో నరేందర్ రాథోడ్

క్లుప్తంగా

లారీలను అడ్డుకున్న యువకులపై కేసు

ఆదిలాబాద్‌టౌన్‌: మహారాష్ట్ర నుంచి హైదరాబాద్‌ వెళ్తున్న లారీలను అక్రమంగా అడ్డగించి డ్రైవర్లను వేధింపులకు గురిచేసిన యువకులపై కేసు నమోదు చేసినట్లు జైనథ్‌ ఎస్సై పురుషోత్తం తెలిపారు. ఆదిలాబాద్‌ పట్టణానికి చెందిన పద్మవార్‌ రాకేష్‌, సచిన్‌, కార్తీక్‌, సాత్విక్‌ మంగళవారం రాత్రి జైనథ్‌ మండలం భోరజ్‌ చెక్‌పోస్టు వద్ద లారీలు ఆపుతుండగా విషయం తెలుసుకున్న జైనథ్‌ పోలీసులు అక్కడికి వెళ్లారు. ఎలాంటి అధికారం లేకుండా ఎద్దుల లారీలను అక్రమంగా అడ్డుకుని డ్రైవర్లు సందీప్‌ గోకులే, షేక్‌ సాహిల్‌ను బెదిరిస్తుండడంతో బాధితుల ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసినట్లుగా తెలిపారు.

మద్యం పట్టివేత

వాంకిడి: మహారాష్ట్ర నుంచి అక్రమంగా తరలిస్తున్న మద్యం బాటిళ్లను బుధవారం పట్టుకున్నట్లు ఎక్సైజ్‌శాఖ ఇన్‌చార్జి సీఐ రమేశ్‌ తెలిపారు. వాంకిడి మండలంలోని గోయేగాం గ్రామ సమీపంలో వాహనాల తనిఖీలు నిర్వహిస్తుండగా మహారాష్ట్రలోని చంద్రపూర్‌ నుంచి గడ్చిరోలి జిల్లాలోని సిరోంచకు వెళ్తున్న బస్సును తనిఖీ చేయగా 90 ఎంఎల్‌ దేశీదారు బాటిళ్లు 1010, 2 లీటర్ల రాయల్‌స్టాగ్‌ బాటిళ్లు 11, 2 లీటర్ల ఐబీ బాటిల్‌ 1, ఆఫీసర్స్‌ చాయిస్‌ బాటిల్‌ 1 లభ్యమయ్యాయి. వాటి విలువ రూ.58,970 ఉంటుందన్నారు. మద్యం స్వాధీనం చేసుకుని తరలిస్తున్న తిరుమల బానయ్య, జ్యోతి దినేష్‌ కుంబారే, సుమలత, కిష్టయ్యపై కేసు నమోదు చేసినట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు. తనిఖీల్లో ఎక్సైజ్‌శాఖ హెడ్‌కానిస్టేబుల్‌ లక్ష్మణ్‌, కానిస్టేబుళ్లు ధన్‌రాజ్‌, రజిత పాల్గొన్నారు.

హెచ్‌ఎం అరెస్ట్‌

భీమిని: మండలంలోని జగ్గయ్యపేట ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు రేగు చెట్టు రమేశ్‌ను బుధవారం అరెస్ట్‌ చేసి రిమాండ్‌కు తరలించినట్లు ఎస్సై విజయ్‌కుమార్‌ తెలిపారు. గత నెల 28న పాఠశాలలో ఐదోతరగతి చదువుతున్న బాలికతో అసభ్యంగా ప్రవర్తించినందుకు పోక్సో కేసు నమోదైంది. దీంతో విచారణ చేపట్టిన పోలీసులు బుధవారం అరెస్ట్‌ చేసి బెల్లంపల్లి కోర్టులో మెజిస్ట్రేట్‌ ఎదుట హాజరు పర్చినట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు.

బైక్‌లు ఢీకొని ఒకరికి గాయాలు

ఎల్లయ్యను ఆస్పత్రికి తరలిస్తున్న స్థానికులు

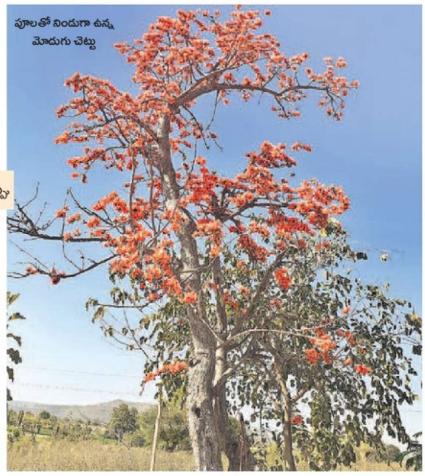
కడెం: మండల కేంద్రంలోని ఎస్‌బీఐ సమీపంలో బుధవారం రెండు బైక్‌లు ఢీకొన్న ఘటనలో ఒకరికి తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. స్థానికులు తెలిపిన వివరాల మేరకు దస్తురాబాద్‌ మండలం మున్యాల్‌కు చెందిన ఇద్దరు యువకులు ఇంటర్‌ పరీక్షలు రాసేందుకు ద్విచక్ర వాహనంపై కడెం వస్తుండగా ఎస్‌బీఐ బ్యాంక్‌ వైపు నుంచి బైక్‌పై వస్తున్న ధర్మాజీపేట్‌ గ్రామానికి ఎల్లయ్య బైక్‌ను ఢీకొట్టారు. ఘటనలో ఎల్లయ్య కాలుకు తీవ్రగాయాలయ్యాయి. గమనించిన స్థానికులు 108కు సమాచారం అందించడంతో ఖానాపూర్‌ ఆస్పత్రికి తరలించారు.

బావిలోపడి యువకుడు మృతి

కౌటాల: ప్రమాదవశాత్తు బావిలోపడి యువకుడు మృతి చెందిన సంఘటన మండలంలో చోటు చేసుకుంది. మొగడ్‌దగడ్‌కు చెందిన ఉర్వత్‌ దౌలత్‌ (26) కొంతకాలంగా మద్యానికి బానిసై మతిస్థిమితం కోల్పోయాడు. మంగళవారం మద్యం మత్తులో ఇంట్లో నుంచి బయటకు వెళ్లాడు. బుధవారం ఉదయం గ్రామ శివారులోని బావిలో మృతదేహం కనిపించడంతో పోలీసులకు సమాచారం అందించారు. మృతుని తల్లి నిర్మలబాయి ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసినట్లు పోలీసులు తెలిపారు.

సహజ హోలీ.. సంతోషాల కేళి

- ఇప్పటికీ మోదుగుపూల రంగులే వాడుతున్న ఆదివాసీలు
- రసాయనాలతో ముప్పు

పూలతో నిండుగా ఉన్న మోదుగు చెట్టు

అడవులను నమ్ముకుని జీవనం సాగిస్తున్న ఆదివాసీలు జరుపుకునే ప్రతీ పండుగకు ప్రత్యేక చరిత్ర ఉంటుంది. అందరిలా కాకుండా వారంతా ప్రత్యేకంగా వైవిధ్యంగా పండుగలు జరుపుకుంటారు. శుక్రవారం హోలీ పండుగను కూడా ప్రత్యేకంగా జరుపుకునేందుకు ఇప్పటి నుంచే సిద్ధమవుతున్నారు. హోలీ వేడుకల్లో ప్రత్యేకంగా మోదుగుపూలతో తయారు చేసిన రంగులతో రంగోలి ఆడడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. రేపు శుక్రవారం సంబరాలకు ఉమ్మడి జిల్లావాసులు సిద్ధమయ్యారు. వేడుకల్లో ఆరోగ్యానికి హాని కలిగించే రసాయన పూరిత రంగులు ఆరోగ్యానికి హానికరమని, సహజ సిద్ధమైన రంగులు వాడడం శ్రేయస్కరమని వైద్య నిపుణులు సూచిస్తున్నారు.

– కెరమెరి/నిర్మల్‌చైన్‌గేట్‌/నిర్మల్‌ఖిల్లా

పూలతో రంగులు తయారు చేస్తున్న ఆదివాసీలు

అనాదిగా వస్తున్న ఆచారం

ఆదివాసీలు ఆచార వ్యవహారాలకు పెద్దపీట వేస్తున్నారు. అనేక పండుగలను వైవిధ్యంగా జరుపుకుంటున్నప్పటికి ఈ హోలి పండుగకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఉంది. గతంలో బయట మార్కెట్లో ఎక్కడ కూడా అనుకున్న విధంగా రంగులు లభించేవి కాదు. అందుకు వీరంతా ప్రకృతి ప్రసాదించిన మోదుగు పూలనే రంగులకు వాడుకునేవారు. ఈ పూలు మార్చి నెలలో మాత్రమే ఉంటాయి.

రంగుల తయారీ ఇలా..

హోలీకి ఒక రోజు ముందు మోదుగ పూలను తీసుకువచ్చి నీటిలో నానబెడతారు. తెల్లవారు జామున రోట్లో వేసి రోకలితో దంచుతారు. లేదా గ్రైండింగ్‌ చేస్తారు. ఆతర్వాత నీటిలో కలిపి హోలీ ఆడుతారు.

సహజ రంగులైతే మేలు..

సహజ సిద్ధమైన రంగులు వాడితే ఆరోగ్యానికి ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. పండ్లు, కూరగాయలు, ఆకుకూరలతో వివిధ రకాలైన రంగులను తయారు చేసుకోవచ్చు. వీటితో ఎలాంటి హాని జరగదు. దానిమ్మ, టమాటతో ఎరుపు రంగు, మోదుగుపూలు, క్యారెట్‌తో ఆరెంజ్‌ రంగు, బీట్‌ రూట్‌ ఊదారంగు, ఆకు కూరలతో ఆకుపచ్చ రంగు, పసుపు కొమ్ములతో పసుపు రంగు ఇలా సహజ సిద్ధమైన రంగులను తయారు చేసుకోవచ్చు.

పాటించాల్సిన జాగ్రత్తలు

- చర్మానికి రంగులు పట్టుకోకుండా ముందస్తుగా ఆవాల నూనె, జెల్లీని రాసుకోవాలి.
- కళ్లకు అద్దాలు పెట్టుకుంటే రంగునీళ్లు కళ్లలో పడకుండా ఉంటాయి.
- హోలీ ఆడిన వెంటనే చేతులను శుభ్రంగా కడుక్కోవాలి. లేదంటే చేతి గోర్ల నుంచి రంగులు శరీరంలోకి ప్రవేశించే అవకాశం ఉంది.

రసాయన రంగులతో ప్రమాదం..

- రంగుల్లో పాదరసం, సిలికా, మైకా, సీసం, వంటి వివిధ రకాల రసాయనాలు కలుపుతారు. ఇవి చర్మానికి, కళ్లకు, శ్వాస సంబంధిత సమస్యలకు కారణమవుతాయని వైద్యులు చెబుతున్నారు.
- రంగుల పొడి చల్లినప్పుడు అవి గాలిలో కలిసిపోయి నోటిలోకి, శ్వాసనాళాల్లోకి వెళ్లి ఆరోగ్య సమస్యలు ఏర్పడుతాయి. గాలి పీల్చినప్పుడు ఈ రంగులు ఊపిరితిత్తుల్లోకి వెళ్లి అస్తమా, ఎలర్జీ ఏర్పడే అవకాశం ఉంటుంది.
- రసాయన రంగులతో శరీరం దురద, మంట, నొప్పి కలుగుతుంది. కళ్లలో రంగులు పడితే కంటి పొరలు దెబ్బతినే అవకాశం ఉంది.
- రంగులు నోట్లోకి వెళ్తే వాంతులు, విరోచనాలు అవుతాయి. కడుపునొప్పి వస్తుంది.
- నలుపురంగులో లెడ్‌ ఆక్సైడ్‌తో మూత్రపిండాల వైఫల్యాలకు దారితీస్తుంది.
- కృత్రిమ ఆకుపచ్చ రంగుతో కాపర్‌ సల్ఫేట్‌ కంటి దురద, వాపు వైఫల్యాలకు దారితీస్తుంది.
- వెండి రంగు అల్యూమినియం బ్రోమైడ్‌ క్యాన్సర్‌ కారకం.
- నీలి రంగు చర్మ సంబంధ వ్యాధులు, మెర్క్యూరీ సల్ఫేట్‌ (ఎరుపు) క్యాన్సర్‌కు కారణమవుతుంది.
- పౌడర్లు, గులాల్‌, లెడ్‌, బ్రోమియం, నికెల్‌, మెర్క్యూరీ, కాపర్‌, జింక్‌, వినిడికి లోపం, ఎలర్జీ, ఆయాసం మొదలగు దుష్ఫలితాలకు దారితీస్తాయి.

తాతమ్మ నేర్పిన మార్గంలోనే...

నిర్మల్‌ఖిల్లా: మోదుగ పూలు ఆరోగ్యరీత్యా పలు సుగుణాలు కలిగి ఉన్నాయి. నేను చిన్నప్పుడు దుకాణాల్లో కొనుగోలు చేసిన రంగులను వినియోగించే సందర్భంలో మా తాతమ్మ వాటికి బదులుగా మోదుగు పూలను తెచ్చి నానబెట్టి ఉడికించిన తర్వాత చేసిన కాషాయవర్ణపు సహజ సిద్ధ రంగులను వినియోగించమని ప్రోత్సహించేది. అలా నాకు దీని తయారీ అలవాటైంది. ఇప్పటికీ నా పిల్లలకు ఇదే సంప్రదాయాన్ని నేర్పిస్తూ కొనసాగిస్తున్నా.

– నల్ల మన్మోహన్‌రెడ్డి, సేంద్రియ రైతు, చించోలి(బి), నిర్మల్‌

మార్పుకోసం కృషి

రసాయన రంగులు మానుకోవాలి. ప్రకృతిలో దొరికే పూలు, ఆకులతో తయారయ్యే రంగులను వాడి ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవాలి. తద్వారా పర్యావరణాన్ని కాపాడినట్టే. ఇదే విషయం మా పాఠశాల విద్యార్థులకు అర్థమయ్యేలా చెబుతున్నా. వారితో స్వయంగా సహజసిద్ధమైన రంగులు తయారు చేసే విధానం నేర్పిస్తున్నా.

– వీఎస్‌ శ్రీనివాస్‌, ఎంపీపీఎస్‌ వెంకటాపూర్‌, మామడ, నిర్మల్‌

రసాయన రంగులతో ముప్పు

రసాయన రంగులతో ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తాయి. శరీరంలో మంట, దురద వస్తాయి. రంగుల నుంచి వచ్చే పొగ పీల్చుకోవడం ద్వారా ఊపిరితిత్తుల సమస్యలతో పాటు శ్వాస సంబంధిత వ్యాధుల ముప్పు ఉంటుంది.

– డాక్టర్‌ రత్నాకర్‌, ఫిజీషియన్‌, నిర్మల్‌

కృత్రిమ రసాయనాలతో ప్రమాదం

రంగులు ఏవైనా కళ్లల్లో పడకుండా జాగ్రత్త పడాలి. హానికర రసాయనాలతో కూడిన రంగులతో రెటీనా దెబ్బతినే ప్రమాదం ఉంది. అల్సర్లు, పుండ్లు ఏర్పడి శాశ్వతంగా కంటి చూపు దెబ్బతినే అవకాశం ఉంది.

– సురేశ్‌, కంటి వైద్యనిపుణుడు, నిర్మల్‌

తాతాలకాలం నుంచి..

మోదుగ పూలతో రంగులు తయారు చేసుకుని చల్లుకోవడం తాత ముత్తాతల కాలం నుంచి వస్తున్న ఆచారం. ఇప్పటికీ మేము ఇదే ఆచారాన్ని పాటిస్తున్నాం. ఎన్ని రంగులు బయట నుంచి తీసుకవచ్చినా మోదుగు పూలతో తయారు చేసిన రంగులతో సరిపోవు.

– సెడ్మకి దుర్పతబాయి, మాజీ జెడ్పీటీసీ

పూర్వీకుల నుంచి..

ఉట్నూర్‌రూరల్‌/ఇంద్రవెల్లి: మా చిన్నతనం నుంచి హోలి పండుగ వచ్చిందంటే ప్రకృతి ప్రసాదించిన మోదుగ పూలతోనే రంగులు ఆడుతాం.. తెల్లవారు జామున నిద్రలేచి అడవికి వెళ్లి పూలు తెచ్చి రంగులు తయారు చేస్తాం. మా పూర్వీకుల నుంచి వస్తున్న ఆచారం.

– పెందూర్‌ చందు, సమాక, ఇంద్రవెల్లి

రాబోయే తరానికి..

ఉట్నూర్‌రూరల్‌/ఇంద్రవెల్లి: మార్కెట్లో లభించే రంగులు వాడితే అనేక రోగాలు వస్తాయని, అవి వాడవద్దని, అడవిలో లభించే మోదుగు పూలతో తయారు చేసిన రంగులనే వాడాలని మాపిల్లలకు నేర్పిస్తున్నాం. రాబోయే తరానికి కూడా నేర్పిస్తున్నాం.

– భీంరావు, సమాక, ఇంద్రవెల్లి

కుడుకలు ఇస్తే లెక్క

- నేడు పులారా.. రేపు దురాడి
- సంప్రదాయబద్ధంగా కాముడి దహనం
- డోలు, బాజాలతో తరలివెళ్లనున్న ఆదివాసీలు
- కామున్ని దహనం చేసిన చోటే రాత్రంతా బస

కుడుకలు అందిస్తున్న గ్రామస్తులు (ఫైల్‌)

కెరమెరి/ఇంద్రవెల్లి: ఆదివాసీల సంస్కృతి, సంప్రదాయం ప్రకారం హోలీకి ముందురోజు గ్రామ పటేల్‌, దేవారికి గ్రామస్తులంతా కుడుకలు ఇస్తారు. ఇలా కుడుకలు ఇచ్చిన వారే గ్రామస్తులుగా పరిగణించబడుతారు. గ్రామంలో ఉండి కూడా కుడుకలు ఇవ్వని వారికి గ్రామంతో సంబంధం లేదని గుర్తిస్తారు. ఈ కార్యమంతా కాముని దహనం రోజు జరుగుతుంది. గురువారం సాయంత్రం జిల్లాలోని ఆదివాసీ గ్రామాల్లో ఈ ఆచారం కొనసాగుతుంది. కుడుకలతో పాటు చక్కెర బిళ్లలు గ్రామ పటేల్‌, దేవారికి అందజేస్తారు. అనంతరం వాటిని లెక్కిస్తారు. వాటి ప్రకారం గ్రామంలో ఎన్ని కుటుంబాలు ఉన్నాయి, వాటికి సమానంగా కుడుకలు, పేర్లు వచ్చాయో లేదో పరిశీలిస్తారు.

పులారా అలంకరణ

వెదురు కర్రలతో రెండు పులారాలను తయారు చేస్తారు. వాటికి ఐదుచోట్ల కుడుకలు, గారెలు, గోగుపూలు, చక్కెర బిళ్లలు, వంకాయ అమరుస్తారు. అనంతరం గ్రామ పొలిమేర వరకు డోలు, సన్నాయిలతో తరలివెళ్లి కాముని దహనం చేస్తారు. అనంతరం రెండు వెదుర్లకు వృద్ధుడు, వృద్ధురాలు అని నామం పెట్టి ఆ పులారాలను కడుతారు. కిందిభాగంలో మంట అంటిస్తారు. ఆ తర్వాత ఆ మంట పై నుంచి వరుసగా కొందరు దూకుతారు. అనంతరం గ్రామంలోని ప్రతీ కుటుంబం నుంచి రొట్టెలు, పప్పులు తీసుకువచ్చి కాముని దహనం వద్ద ప్రత్యేక పూజలు చేస్తారు. ఆతర్వాత సహపంక్తి భోజనం చేస్తారు. కాముడిని దహనం చేసిన చోటే రాత్రంతా బస చేస్తారు.

కేరింతలకూ..చరిత్ర!

హోలీ రోజు ప్రతీ గ్రామంలో రంగులు చల్లుకుంటారు. కానీ ఆదివాసీ గిరిజనుల మాత్రం అందుకు కొంత భిన్నంగా ఉంటారు. రంగులు చల్లుకోవడంతో పాటుగా డోలు వాయిస్తూ.. జాజిరి ..జాజిరి.. బోబోబోబో.. అంటూ కేరింతలు పెడతారు. రావణాసురునిపై శ్రీరాముడు బాణం విసిరినప్పుడు అది తప్పిపోవడంతో రావణ సైన్యం అలాగే కేరింతలు పెట్టిందని, రావణుడు మరణించాక ఆ ఆనందంలో రాముని సైన్యం ఇలా తిరిగి కేరింతలు పెడుతూ ఉత్సాహంగా జరుపుకుంటారు. దానికి ప్రతీకగా ఈ కేరింతలు ఇప్పటికీ కొనసాగుతున్నాయని పటేళ్లు చెబుతున్నారు.

బూడిదకు అత్యంత ప్రాధాన్యం

కాముడి దహనం తర్వాత అట్టి బూడిదను ఆదివాసీ సంప్రదాయం ప్రకారం ఇళ్ల ముఖద్వారాల వద్ద గీత వేస్తారు. అలా వేస్తే ఎలాంటి దుష్టశక్తులు తమ ఇళ్లకు రావని ఆదివాసీల నమ్మకం. అంతేకాకుండా దండారీ ఉత్సవాల్లో కాముడి బూడిదకు అత్యంత ప్రాధాన్యం ఉంటుంది. గుస్సాడీ వేషధారణలో ఈ బూడిదను ఉపయోగిస్తారు.

అన్ని పండుగలకు భిన్నంగా..

అన్ని పండుగలకంటే హోలి, దురాడి చాలా భిన్నంగా జరుపుకుంటాం. అంతా ఒక్కటై కాముని పున్నమిని జరుపుకుంటాం. కుడుకల ఆచారం చాలా ముఖ్యం. గ్రామ పటేల్‌కు కుడుకలు ఇస్తేనే ఆ గ్రామంలో ఉన్నట్టు. లేదంటే లేనట్టే. కాముని దహనం తర్వాత అక్కడే బస చేస్తాం.

– దంబీరావు, గ్రామ పటేల్‌, చిన్న సాకడ

తాత, ముత్తాతల నుంచి..

మాతాత ముత్తాతల నుంచి వస్తున్న ఆచారమిది. అన్ని గ్రామాల్లోని ఆదివాసీలు ఈ పండుగలకు అతీతులే. ప్రతిఒక్కరూ ఈ ఆచారాన్ని పాటించాల్సిందే. కానీ హోలి, దురాడి కార్యక్రమాల్లో మహిళలు అంతగా పాల్గొనరు. ఎక్కువగా ఈ కార్యక్రమాలను పురుషులు మాత్రమే జరుపుకుంటారు.

– రాధాబాయి, చౌపన్‌గూడ

ఇద్దరిపై వరకట్న వేధింపుల కేసు

మంచిర్యాలక్రైం: పట్టణంలోని హమాలివాడకు చెందిన ముత్యాల (చిలువేరు) స్వాతికి కుమురంభీం జిల్లా కాగజ్‌నగర్‌కు చెందిన ముత్యాల రాంప్రసాద్‌తో 2011 మార్చి 24న వివాహం జరిగింది. రాంప్రసాద్‌ విద్యుత్‌ శాఖలో ఏఈగా పనిచేస్తున్నాడు. వివాహ సమయంలో రూ.15 లక్షల నగదు, 10 తులాల బంగారు ఆభరణాలు, సుమారు రెండు లక్షల విలువ గల సామగ్రి అందజేశారు. దంపతులకు పాప, బాబు జన్మించారు. అప్పటి నుంచి ఇద్దరి మధ్య తరచూ గొడవలు జరుగుతున్నాయి. గతంలో పోలీస్‌ స్టేషన్‌ వరకు రావడంతో కౌన్సిలింగ్‌ ఇచ్చి పంపించారు. అయినా రాంప్రసాద్‌, అతని సోదరి సరోజ అదనపు కట్నం కావాలని వేధించారు. అంతేకాకుండా రాంప్రసాద్‌ పలువురు మహిళలతో వివాహేతర సంబంధం పెట్టుకుని స్వాతిని తీవ్రంగా కొట్టాడు. స్వాతి ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు రాంప్రసాద్‌, సరోజపై అదనపు కట్నం, వేధింపుల కేసు నమోదు చేసినట్లు సీఐ నరేష్‌ కుమార్‌ తెలిపారు.

కొలువుల సాధనలో మేటి అశోక్‌

- చదివిన కళాశాలలోనే జూనియర్‌ లెక్చరర్‌గా ఉద్యోగం

నియామకపత్రంతో అశోక్‌

కాసిపేట: కష్టపడి చదివి నాలుగు ఉద్యోగాలు సాధించడంతో పాటు తాను విద్యను అభ్యసించిన ప్రభుత్వ జూనియర్‌ కళాశాలలోనే జేఎల్‌గా ఉద్యోగం సాధించాడు జిల్లాకు చెందిన పెద్ది అశోక్‌. మంచిర్యాల జిల్లా కాసిపేట మండలంలోని కొండపూర్‌కు చెందిన రిటైర్డ్‌ సింగరేణి కార్మికుడు పెద్ది పెంటయ్య, మధునమ్మ దంపతుల కుమారుడు అశోక్‌ 2012లో ఫారెస్టు బంగ్లా వాచర్‌ పరీక్షలో ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్‌ జిల్లాలో మొదటి ర్యాంకుతో ఉద్యోగం సాధించాడు. కొలువు చేస్తూనే 2016లో ఫారెస్టు బీట్‌ ఆఫీసర్‌ ఫలితాల్లో ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్‌ జిల్లాలో నాలుగో ర్యాంకు సాధించాడు. 2024లో జరిగిన గురుకుల డిగ్రీ లెక్చరర్‌ ఫలితాల్లో రాష్ట్రంలో రెండో ర్యాంకు సాధించి నిర్మల్‌ ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో లెక్చరర్‌గా పనిచేస్తున్నాడు. ఇటీవల వెలువడిన ప్రభుత్వ జూనియర్‌ లెక్చరర్‌ పోస్టుల ఫలితాల్లో హిస్టరి సబ్జెక్టులో రాష్ట్రంలో రెండో ర్యాంకు సాధించి బుధవారం హైదరాబాద్‌లోని రవీంద్రభారతిలో ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి చేతుల మీదుగా నియామకపత్రం అందుకున్నాడు. తాను ఇంటర్‌ చదివిన కాసిపేట మండలంలోని ప్రభుత్వ జూనియర్‌ కళాశాలలో జేఎల్‌గా పోస్టింగ్‌ ఆర్డర్‌ తీసుకున్నాడు. 1 నుంచి పదోతరగతి వరకు ప్రైవేట్‌ పాఠశాలల్లో చదివిన అశోక్‌ ఇంటర్‌ ప్రభుత్వ జూనియర్‌ కళాశాల కాసిపేటలో సీఈసీ, డిగ్రీ ప్రభుత్వ జూనియర్‌ కళాశాల మంచిర్యాలలో, పీజీ ఉస్మానియా యూనివర్సిటి ఆర్ట్స్‌ కాలేజీ హైదరాబాద్‌లో పూర్తి చేశాడు. కాగా పీజీ ఎంట్రెన్స్‌లో సైతం మూడవ ర్యాంకు సాధించాడు. తల్లిదండ్రుల ప్రోత్సాహంతో తాను ఈ విజయం సాధించినట్లు పేర్కొన్నాడు. ఉద్యోగాల సాధనలో పట్టుదలతో ముందుకు వెళ్లడంతోనే విజయం సాధించినట్లు తెలిపాడు. భవిష్యత్‌లో గ్రూప్‌1 సాధించడం లక్ష్యంగా ముందుకెళ్తానని, అందుకు ప్రిపరేషన్‌ ప్రారంభించనున్నట్లు అశోక్‌ పేర్కొన్నాడు.

డీసీపీ ఔదార్యం

గాయపడిన మహిళను ఆటోలో ఎక్కిస్తున్న డీసీపీ

మంచిర్యాలరూరల్‌(హాజీపూర్‌): హాజీపూర్‌ మండలం వేంపల్లిలో బుధవారం రాత్రి జరిగిన ప్రమాద ఘటనలో డీసీపీ స్పందించిన తీరుపై పలువురు హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మంచిర్యాల డీసీపీ ఏ.భాస్కర్‌ లక్సెట్టిపేట నుంచి మంచిర్యాలకు వెళ్తుండగా వేంపల్లి వద్ద గుర్తు తెలియని వాహనం ఢీకొని మహిళకు తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. గమనించిన డీసీపీ వెంటనే తన వాహనాన్ని ఆపి ఓ ఆటోలో మహిళను ఎక్కించి మంచిర్యాల ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి పంపించారు. మానవతా దృక్పథం చాటిన డీసీపీని పలువురు అభినందిస్తున్నారు.

ఎన్‌సీడబ్ల్యూసీ ఉమ్మడి జిల్లా ఇన్‌చార్జిగా రమేశ్‌

శెడంషెట్టి రమేశ్‌

భీమారం: నేషనల్‌ కాంగ్రెస్‌ వర్కర్స్‌ కమిటీ (ఎన్‌సీడబ్ల్యూసీ) ఉమ్మడి జిల్లా ఇన్‌చార్జిగా మంచిర్యాల జిల్లా భీమారం మండలంలోని కాజిపల్లి గ్రామానికి చెందిన శెడంషెట్టి రమేశ్‌ను నియమిస్తూ బుధవారం కమిటీ ప్రెసిడెంట్‌ గుర్విందర్‌ మెహతా ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఉమ్మడి జిల్లా వ్యాప్తంగా కాంగ్రెస్‌ పార్టీ బలోపేతం కోసం తనవంతు కృషి చేస్తానని ఈ సందర్భంగా రమేశ్‌ తెలిపారు.

ఉచిత శిక్షణకు దరఖాస్తుల ఆహ్వానం

ఆదిలాబాద్‌రూరల్‌/మంచిర్యాలటౌన్‌: ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్‌ జిల్లాలో డిగ్రీ పాసైన బీసీ అభ్యర్థులకు బ్యాంకింగ్‌ అండ్‌ ఫైనాన్స్‌లో ఉచిత శిక్షణ, ఉద్యోగ కల్పనకు దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తున్నట్లు జిల్లా బీసీ అభివృద్ధి శాఖ అధికారి రాజలింగు, బీసీ స్టడీ సర్కిల్‌ సెంటర్‌ డైరెక్టర్‌ ప్రవీణ్‌ కుమార్‌ బుధవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. హైదరాబాద్‌ స్కూల్‌ ఆఫ్‌ బ్యాంకింగ్‌ అండ్‌ ఫైనాన్స్‌ ట్రైనింగ్‌ ఇనిస్టిట్యూట్‌ ద్వారా నెలరోజుల పాటు శిక్షణ ఇవ్వనున్నట్లు వారు పేర్కొన్నారు. శిక్షణ అనంతరం ప్రైవేట్‌ బ్యాంకుల్లో ప్లేస్‌మెంట్‌ కల్పిస్తారన్నారు. డిగ్రీ పూర్తిచేసి 26 ఏళ్లలోపు ఉన్న అభ్యర్థులు ఈ నెల 15 నుంచి ఏప్రిల్‌ 8 వరకు ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలని సూచించారు. ఏప్రిల్‌ 12న స్క్రీనింగ్‌ టెస్టు నిర్వహించి అందులో సాధించిన మార్కుల ఆధారంగా 30 మందిని ఎంపిక చేయనున్నట్లు తెలిపారు. వివరాలకు 08732–221280 నంబరులో సంప్రదించాలని సూచించారు.

కలిసికట్టుగా ఆడితేనే విజయం

- హాకీ అసోసియేషన్‌ జిల్లా అధ్యక్షుడు బాలూరి గోవర్ధన్‌రెడ్డి

రాష్ట్రస్థాయికి ఎంపికైన క్రీడాకారులు

ఆదిలాబాద్‌: క్రీడాకారులు కలిసికట్టుగా పట్టుదలతో ఆడితేనే విజయం సాధ్యమని హాకీ అసోసియేషన్‌ ఆదిలాబాద్‌ జిల్లా అధ్యక్షుడు బాలూరి గోవర్ధన్‌రెడ్డి అన్నారు. జిల్లా కేంద్రంలోని ఇందిరా ప్రియదర్శిని స్టేడియంలో మేజర్‌ ధ్యాన్‌చంద్‌ హాకీ ఫీల్డ్‌లో ఏర్పాటు చేసిన హాకీ ఉమ్మడి జిల్లాస్థాయి సీనియర్‌ పురుషుల ఎంపిక పోటీలను బుధవారం ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ప్రణాళికతో ఆడితే విజయం సులభం అవుతుందన్నారు. ప్రతి ఒక్కరూ తమలోని ప్రతిభను కనబరుస్తూ అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోవాలన్నారు. నిరంతరం సాధన చేస్తూ క్రీడా నైపుణ్యాలను పెంచుకోవాలన్నారు. అసోసియేషన్‌ ప్రధాన కార్యదర్శి పార్థసారథి మాట్లాడుతూ ఎంపికైన క్రీడాకారులు ఈనెల 16 నుంచి 18 వరకు కరీంనగర్‌ జిల్లా హుజురాబాద్‌లో జరిగే 8వ రాష్ట్రస్థాయి సీనియర్‌ పురుషుల హాకీ టోర్నమెంట్లో ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారన్నారు. వారికి మేనేజర్‌గా డేవిడ్‌ రాజు, శిక్షకునిగా జే.రవీందర్‌ వ్యవహరిస్తారన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఖేలో ఇండియా కోచ్‌ శ్రీనివాస్‌, సీనియర్‌ ప్లేయర్‌ అతుల్‌, పాల్గొన్నారు.

ఎంపికైన క్రీడాకారులు వీరే..

కొడప జంగు, వెట్టి జాకు, వెట్టి భీమ్‌రావ్‌, పవార్‌ అమర్నాథ్‌, విజయ్‌రెడ్డి, సుదర్శన్‌, హాడ్సే గజానంద్‌, చౌహాన్‌ వంశీ, మెస్రం అజయ్‌, శేఖర్‌, సంగం గౌతమ్‌, రామ్‌కుమార్‌, కిరణ్‌ కుమార్‌, పెద్దివార్‌ శ్రీనివాస్‌, అశోక్‌, షేక్‌ మహమ్మద్‌, కొడప ప్రదీప్‌, ఆత్రం జగ్జీవన్‌ ఉన్నారు.

గంజాయి తరలిస్తున్న ఒకరు అరెస్టు

ఆదిలాబాద్‌రూరల్‌: గంజాయి తరలిస్తున్న ఒకరిని అరెస్టు చేసినట్లు ఎస్సై గౌతమ్‌ తెలిపారు. మావల పోలీస్‌ స్టేషన్‌ పరిధిలోని పిట్టల్‌వాడకు చెందిన వెంకట్‌ బుధవారం దస్నాపూర్‌ కాలనీ నుంచి పిట్టల్‌వాడకు స్కూటీపై గంజాయి తరలిస్తుండగా తమకు అందిన సమాచారం మేరకు అతన్ని తనిఖీ చేయగా 176 గ్రాముల గంజాయి లభ్యమైనట్లు పేర్కొన్నారు. గంజాయి విలువ రూ.4,400 ఉంటుందన్నారు. గంజాయితో పాటు స్కూటీ, సెల్‌ఫోన్‌ స్వాధీనం చేసుకుని కేసు నమోదు చేసినట్లు ఎస్సై తెలిపారు.